

1

Kõik ütlesid, et Barnabase turvameetmed on naeruväärsed.

Elegantselt Oxford High' tütarlastekooli taha sopilisele maa-lapile pakitud Barnabas Hall on Oxfordi üks kõige ilusamaid kolledžeid. Sel on palju silmatorkavalt võluvaid tunnusjooni: näiteks aja jooksul veidi lohku vajunud kivikatuste ja rooste-karva tellistest fassaadidega kuueteistkümnenda sajandi hooned Old Courti ümber või hiliskeskajast pärinevate vitraažidega kaunistatud kabel Elizabethi ajastu luigekujulise vasest kants-liga. Aga oivaline sepistatud värav Butter Passage'i lõpus ei sulgu korralikult ja viktoriaanlik lossivärav Logic Lane'il tükkis oma ennustamatu lukustusmehhanismiga õnnestub tavaliselt pisut hoogsama müksuga lahti lükata. Kristust looduse rüpes kujutavate kunstipäraste stseenidega kaunistatud peavärav oli mehitatud aegluubis liikuva vanaldase uksehoidjaga, kes mõjus peaaegu sama pitoreskselt kui ta vahimajake.

Ilmakärast irdunud vaimule näikse see olevat unistuste paik. Kuid see on petlik. Nagu kõik Oxbridge'i kolledžid, on seegi tähtis ja väärtuslik äri, mis on seotud ettevõtete

ja valitsustega üle terve maailma, jaotuskeskus globaalses infokirteede võrgustikus, mille professorid ja õpetlased sadadele erinevatele ettevõtetele oma ainulaadseid ekspertteadmisi müüvad. Ja just seepärast vestles Barnabase rektor ühel novembrikuu keskpaiga märjal õhtul, kui langes külma vihmapihu ja tarretisena võbelev vesi kolledži tahatud aknalaudadel ja sillustel kallerdas, Burtoni saalis ühe erilise külalise, šeik Al-Medinaga.

Burtoni söögisaal on üks Barnabase uhkemaid paiku. See asub Old Courti põhjatiiva IV trepikoja ülemises otsas ja esimesel pilgul paistab see olevat nikerdatud ühest, ajaga tumedaks ja jäigaks tõmbunud puidutükist. Krohvitud lagi toetub koolutatud tammetaladele ja on kaunistatud keerukate Hollandi ornamentidega, fantastiliselt ajaloolised põrandalauad kriiksuvad juba siis, kui neile kasvõi peale hingata, ja kolledži asutajate portreed seintel – kahvatud ranged Tudori stiilis mütsikestega mehed – hõljuvad seinapaneelide tumedaks lakitud taustal, kõik asjalikud ärimehed.

Rektor püüdis äratada šeigi huvi nende maalide või õigemini neil kujutatud isikute vastu.

„Cropwell” ütles ta maali hoolikalt vaadeldes. „Winchesteri piiskop Henry VI ajal. See on see kuningas, kes aru kaotas, nagu ma varem mainisin. Tema lugu on äärmiselt huvitav.”

Šeik ei öelnud midagi.

Lühikest kasvu rektor, kelle kaalukas kiilaspea oli kaetud maksaplekkidega, oli sujuva, kuid närvilise kõnemaneeeriga. Ta oli igati korraliku haridusega, väljaõppelt geograaf, vajaka jäi tal tervest mõistusest ja tal polnud tõrget kasutada selle tõsi- asja varjamiseks otsest agressiooni. Kui ta rääkis, tekitasid ta lühikeste sõrmedega käed õhku raskepäraseid kujundeid. Šeik oli suurt kasvu ja kühmus, lihava ninaga, ülemiste laugude alla

peituvate silmadega ja tal oli kombeks segadusseajavalt vaikida. Ta oli Araabia Ühendemiraatide seitsmest emiraadist kõige vähem tuntuma emiir, mõistagi multmiljardär, ja rektor oli kolm aastat püüdnud teda kaasata ülikooli uue rahu-uuringute instituudi finantseerimisse. Ta ei teadnud veel, kui tõenäoliselt see õnnestub. Šeik oli mõistatuslik. Samuti vastuokslik: tema kohta liikusid visad kuulujutud, mis sidusid teda inimõiguste rikkumistega ta kodumaal ja metsikutega teistes riikides. Ülikoolis oli tema eestkostele raevukalt vastu seistud.

Kell oli pool kaheksa läbi. Rektor oli rahutu. Vestlus al-Medinaga ei olnud veel üle saanud formaalsest jäikusest. Samal päeval varem oli toimunud ringkäik valdustes, vaadati kolledži kogudes leiduvat islami kunsti ja kabelis kuulati Inglise fantaasiaid organisti osakoormusega asendaja esituses. Aga šeiki ei paistnud puudutatavat miski. Ta oli hiljuti langenud Istanbulis atentaadikitse ohvriks ja kui ta üldse midagi ütles, siis üldjuhul esitas ta küsimusi turvameetmete kohta; näiteks oli talle silma jäänud kolledži turvakaameratesüsteemi alge-lisuus. Rektor omalt poolt, inimesena, kes selliste asjade vastu suuremat huvi ei tundnud, kahtlustas, et tema katsed šeiki selles küsimuses rahustada ei olnud päriselt toimunud. Nüüd hapu näoga Winchesteri piiskopist jutustades oli ta häirivalt teadlik šeigi ihukaitsjast, nägusast närviliste silmadega mehest, kes ukse taga trepimademel edasi-tagasi sammus.

Peaaegu märkamatult poolenisti valge rüü alla peituvat kätt liigutades palus al-Medina rektoril ajalooloengu katkestada ja läks jälle oma ihukaitsjaga nõu pidama. Rektor kasutas juhust helistamiseks.

Peavärava juures olevas vahimajakeses istus uksehoidja Leonard Gamp teekruusiga ja vaatles sissepääsu ees toimuvaid

teetöid, mis olid liikluse Merton Streetil ajutiselt peatanud. Leonard oli seitsmekümne nelja aastane kokni, kes oli teeninud nii Gibraltari politseijõududes kui Londoni Metis*. Tal olid laitmatud kingad ja rangeid traditsioonilisi väärtusi hindava mehe hoolikalt kammitud soeng. Ta lugupidamine ülikooli vastu, mille teenistuses ta oli praeguseks olnud juba peaaegu kakskümmend aastat, oli piiritu. Kui vahimaja telefon helises, vastas ta oma tavapärase sundimatu „vahimaja hääletooniga”: „Barnabas Hall, vahimaja. Kuidas saan teile kasulik olla?”

Rektori hääl nõudis kärsitult: „Leonard, kas sa oled täna õhtul doktor Goodmani näinud?”

„Ei saa öelda, et oleksin, härra.”

„Tead sa, kas ta on kolledžis kohal? Ma proovisin ta kabinetti helistada.”

„Täna pärastlõunal oli ta kindlasti kohal, ta käis siin oma kirjakasti kontrollimas. Ma ei ole teda lahkumas näinud. Kas tahate, et ma lippan kohale ja uurin asja?”

„See oleks väga lahke. Ma ei saa ise minna, olen koos meie külalisega Burtonis.”

„Loomulikult.”

„Ta võib veel kogude ruumis olla. Sa võiksid ka sinna vaadata.”

„Jah, härra.”

„Leonard, veel üks asi. Me ootame köögist jooke, aga paistab, et miski on viltu läinud. Need oleks pidanud juba poole tunni eest saabuma. Ja nad ei vasta mu kõnedele.”

„Kas astun läbi ja uurin asja, härra?”

„Palun tee seda. Šerri ja mullivesi, eelistatult Blenheim.

* The Metropolitan Police – Suur-Londoni ehk Londonit ja selle lähimbrust hõlmava ala politseiteenistus. *Siin ja edaspidi tõlkija märkused.*

Ja Leonard, püüa nad ennast liigutama sundida. Nad teavad, kui tähtis on meie külaline.”

„Lähen otsemaid, härra.”

Kööki, mõtles Leonard toru ära pannes, on leitud inimesed, kes on targad ja terased nagu pudrunuiad. Rektor kükitab oma kaamelikargajast šeigiga ja nad on ta täiesti unustanud. Ta pani aknale teate „Varsti tagasi”, lahkus tühja varikatuse alt New Courti märjalt läikivasse pimedusse ja tõttas kangel sammul köögi poole.

Samal ajal oli Ameena Najib köögist, käes kandik šerrikliasi ja pudeli Blenheimi mulliveega, eksinud keskaegse Stable Yardi kvartali ja Fitzgeraldi uute konverentsiruumide vahelisse koridorilabürintidesse. Ta oli kolledži Süüria pagulaste toetamiseks mõeldud programmist esimesena abi saanuna siin tööle asunud alles viie nädala eest ja kõik oli talle veel võõras. Inglismaa ise oli võõras ja väga mitmes mõttes ebarahuldav. Süürias oli ta just lõpetanud juuraõpingud, siin oli ta abijõud köögis, selline, kellele võis anda ükskõik millise lihtsama ülesande, ahjude küürimise või prügi väljaviimise. Ühel õhtul näiteks pidi ta nagu tavaline koduabiline minema ja tooma rektori residentsi verandalt koti annetamiseks mõeldud riietega.

Aga tänane õhtu kujuneb teistsuguseks.

Tal oli kitsas nägu ja otsustavad silmad. Ta tumepruunid juuksed olid peidetud tihedalt pähe tõmmatud *hijab*'i alla, see oli tumesinine, et sobiks kokku kolledži köögijakiga, mille all ta kandis T-särki ja teksaseid. Vaadates vasakule ja paremale, läks ta kandikuga kiiresti mööda koridori edasi. Talle ei olnud vaja külalise olulisust meelde tuletada. Rüvetajast emiir šaik Fahim bin al-Medinat teadis ta väga hästi, ehkki ta ei olnud

kunagi arvanud, et nende teed võiksid ristuda. Aga see ei olnud kokkusattumus. Kõik võimalused pakub meile jumal. Samuti oli ta saanud sõnumi kaasmaalasel, kes jälgis turvalisest paigast Dubai linnas al-Medina liikumisi.

Kõigepealt pidi ta leidma tee, mida mööda konverentsiruumide juurest edasi pääseda. Kolledži ainus tutt-uus ehitis, silmapaistva Prantsuse-Maroko arhitekti loodud maitsekas lisandus, lõhnas endiselt viimistlusõli ja ülekuumutatud klaasi järele. Ainult üksikutele ruumidele olid lisatud sildid, mis nende funktsioonist teada andsid. Otsides läbipääsu, mis uut osa Old Courtiga ühendab, läks ta kiiresti mööda koridori edasi, möödus tähistuseta udest, jõudis järgmisse koridori, kus teda ootasid ees järjekordsed tähistuseta ukсед, ja möödus neist, kuni jõudis viimase tähistuseta ukсени, mis seisis omaette koridori lõpus. Ta kuulatas seal viivuks ja sirutas siis käe võtmete järele, enne kui talle meenus, et neid tal enam kaasas ei ole. Ta katsus ikkagi ust – ja see avanes.

Ta nägi otsekohe, et oli teinud vea. Ukse taga ei olnud ühenduskoridor, mida ta otsis, see polnud üldsegi koridor, vaid ruum, mille seinte ääres seisis klaaskapid täis arheoloogilisi leide, seintel rippusid maalid ja vaibad. Keset tuba kükitas põrandal suurte ümmarguste prillidega mees, kes pakkis parasjagu üht kasti. Uduselt meenus talle, et mees on õppejõud, juhendaja. Telefon õla ja lõua vahele surutud, kinnitas ta kellelegi, et muretsemiseks pole põhjust. Mees naeratas talle ja see naeratus oli nii ootamatu ja külm, nii pingutatud ja ennekõike nii inglispärane, et Ameena taganes sõnagi lausumata närviliselt toast välja ja kiirustas mööda koridori eemale. Kell oli kolmveerand kaheksa ja ta oli hullemini hiljaks jäänud kui kunagi varem.

Burtoni sviidis jätkasid rektor ja al-Medina oma ühepoolset vestlust. Needes mõttes kööki selle eest, et jookidega nii kaua läheb, püüdis rektor välja nuputada viisi, kuidas jutt Burtoni portreedelt tagasi lootustandvama araabia kunsti teema juurde juhtida. Ta ei teadnud sellest suurt midagi, aga kolledži islami maalide kogu, 1930ndatel Iraagi naftafirma direktorina töötanud Burtoni vilistlase annetus, oli muljet avaldav ja tal oli soovitatud neid al-Medinale näidata. Ta oli ka vaevunud veidi uurima ühel maalil oleva teksti kohta. Pilt kujutas meelast noort naist pärast vanni raugelt istme seljatoele naaldumas, ja selle repro oli ka rektori kabinetis. Aga ta polnud kindel, kuidas võtta jutuks nii sensuaalset teemat šeiigiga, kelle religioossetest vaadetest ta polnud sotti saanud.

Ta riskis naeratada, see tundus al-Medina äärmuslikus osavõtmatuses vähimat märki jätmata neelduvat.

Enne kui rektor midagi öelda jõudis, hakkas al-Medina telefon helisema. Rüü vahelt telefoni välja tõmmates vaatas ta sõnagi lausumata oma tavalise pilguga raskete laugude alt rektorile otsa.

„Palun,” ütles rektor, „võtke vastu, muidugi.” Ta lisis žestikuleerides: „Kui tahate pisut privaatsust, siis võib-olla tunnete ennast kõrvaltoas paremini.”

Rektorile vastamata läks šeik väikesesse kabinetti seal samas kõrval, sulges enda järel ukse ja eraldas ennast sel moel nii rektorist kui ka ihukaitsjast.

Selle aja peale oli Ameena Najib jõudnud New Courtile. Ta peatus ja vaatas ringi. Läbi uduse pimeduse paistis tema ees seisev kabel, hiiglaslik kivist tigu, millele oli pisut helendavate ploomikarva akendega muster antud. See on tühi, teadis ta,

see oli mõeldud dekoratsiooniks. Temast paremat kätt jäi Cranmeri raamatukogu, mis heitis häguste piiridega rombi-kujulisi valguslaike üle siseõue tumedaks tõmbunud muruplatsi. Ameena oli vales kohas. Järsult pöördudes pillas ta peaaegu joogid maha, taandus siis läbi sammaskäigu, läks ringiga Old Courti ja nägi viimaks ometi enda ees põhjatiiba.

Tahtepingutusega keskendas ta mõtted šeigile, kes ootas jooki. Edasi minnes kujutas ta šeiki ette: raskepärast, unisena mõjuvat meest, kes oli Ameena kodumaal tuntud selle poolest, et oskas hetke valida, õiget aega oodata. Ja teistegi asjade poolest. Ameena kujutles fotot šeigist, taustaks Kafr Jamali – paiga, mida ta oli kunagi saanud nimetada koduks – purustatud hallid hooned ja tossavad varemed. Selliseid fotosid ei olnud olemas: šeik oli kuulus sellegi poolest, et teda oli keeruline tabada.

Aga jumal oli ta üles leidnud.

Inglise linnakese pehmes niiskes pimeduses tundis Ameena korraga osadust oma hukkunud perekonnaga ja nendega, kes kuidagimoodi veel oma kodu varemete vahel elasid. Ameena oli nõrk, aga õnneks mitte üksi. Ta nägi šeiki nii, nagu teda näeb jumal, lepitamatu hukkamõistuga. Ta nägi meest, nagu ta öde Anushka teda näha oleks võinud, kui ta vaid veel elus oleks. Ta hakkas kuuldamatult retsiteerima.

Allāhu akbar, jumal on kõige vägevam. *Ana la Kafr Jamal*, ma ei saa unustada Kafr Jamali.

Kell oli peaaegu kaheksa. Aga nüüd oli ta valmis.

Üksi ja ärritunult söögilaua ja piiskop Cropwelli portree vahel seistes helistas rektor uuesti kõõki. Keegi ei võtnud toru. Ta helistas doktor Goodmanile, kolledži kuraatorile, ja seekord too vastas.

„Kus kurat sa olnud oled?” sisistas rektor. „Ma arvasin, et sa liitud meiega.”

Goodman vastas: „Ei. Mul on tegemist olnud. Täna pärastlõunane kollekttsiooniga tutvumine tekitas hulga lisatööd. Kui ma siin valmis jõuan, siis tulen õhtusöögi ajaks.” Tema toon oli varjamatult vaenulik.

„Parem vea ennast kohale,” nähvas rektor jämedalt. „Ja seekord,” lisas ta, „eeldan ma, et sa ei võta jutuks seda kuradi koraani. Kui sa arvad ...” alustas ta vihaselt – aga doktor Goodman oli toru ära pannud ja rektoril jäi üle ainult maruvihasele telefoni pörnitseda. Kolledži kogusse kuulus ühe Barnabase kõige väärtuslikuma antiikse artefaktina Farquari koraan, aga saudid tahtsid seda tagasi, ning kolledži ainus arabist Goodman leidis, et nende nõudmine on igati põhjendatud. Rektor tahtis, et seda teemat õhtusöögi ajal mingil juhul üles ei võetaks. Ta ei olnud kunagi kannatlikkusega hiilanud ja hakkas vaikselt keemistemperatuurini jõudma.

Heitnud pilgu suletud uksele, mille taga šeik telefoniga rääkis, vaatas ta käekella, ja tahtes aega surnuks lüüa, läks söögilaua juurde ja hakkas üle vaatama klaase ning spetsiaalselt selleks puhuks välja otsitud hõbedast söögiriistu. Idee oli avaldada annetajale muljet sedasorti vabas õhkkonnas toimuva, usaldusliku, intellektuaalsetes kõrgustes laugleva kokkusaamisega, mille poolest Oxford nii kuulus oli; see pidi olema viimane liigitus pingutuses, mis tagab šeigi toetuse uuele instituudile. Aga ta ei suutnud rahuneda. Eriti tahtis ta, et külaline lakkaks kaeblemast turvameetmete pärast. See oli negatiivse suhtumise märk. Ihukaitsja oli Burtoni ruume peaaegu tund aega inspekteerinud, enne kui oma tööandjal siseneda lubas, ja oli käinud kõõgis töötajaid küsitlemas ja

toitu kontrollimas. Rektori oli juba mitu korda olnud keelel turvamehele öelda, et too peaks nüüdseks aru saama, et viibib riigis, kus valitseb seadus.

Nendest mureküllastest mõtetest päästis ta jookide hullusti veninud saabumine.

Noor naine astus kandikut kandes sisse.

„Tänu taevale!” hüüatas rektor ega märganud naise kulmukortsutust. „Kas oli mingi probleem?”

Tema küsimusest väljagi tegemata ütles tüdruk tugeva aktsendiga: „Ukse taga on üks mees, küsitles mind.” Ta õhetas näost, rind kerkis ja vajus, nagu oleks ta jooksnud. Veetlev tüdruk, mõtles rektor naise figuuri tähele pannes. Too ei vandanud teda pilguga mõõtva mehe poole, vaid uuris ümbrust, nagu ruumis midagi otsides, pobises ülivaikseltsid midagi, rütmilisi silpe, mida rektor eristada ei suutnud.

Naise selja taga ilmus uksele ihukaitsja ja meeleheitele viidud rektor suunas tüdruku edasi. „Ärge selle pärast muretsege,” ütles ta tõredalt. „Amontillado on mulle, tänan. Ja mullivesi ...” Ta osutas teise ruumi poole. „Meie külaline räägib telefoniga. Viige see sinna ja jätke lauale. Palun ärge teda segage.” Ta viipas, et naine edasi liiguks.

Ameena Najib hingas sisse, läks vaikselt kõrvalkabinetti ja sulges enda järel kergelt ukse.

Rüvetaja istus pöördtoolil, seljaga Ameena poole, rääkis araabia keeles telefoniga, täielikus teadmatuses naise viibimisest vaevu meetri-paari kaugusel temast. Ta õlad ulatusid üle tooli seljatoe ja pealagi ta valge *kufiya* all oli haavatav. Ameena astus ettevaatlikult sammukese lähemale. Siis, oma emakeelt kuuldes, jäi ta kõhklema; ta näole tardus omamoodi ilme, kuulamistranss.

Korraga, otsekui kellegi kohalolekut tajudes, šaik vakatas ja keeras toolil naise poole ja nad jäid teineteisele vaikides otsa vaatama.

Šeigi pähe tekkis hetkega mõte: lõpuks on nad mu kätte saanud.

Tüdruk oli eikeegi, lihtsalt tööriist, nagu ilma tähenduseta. Korraga oli ta väsinud. Kurnatud.

Tüdruk ei öelnud midagi, polnud tarviski. Otse šeigile silma vaadates paistis ta tahtvat, et too loeks ta mõtteid ja kuuleks sõnu, mis ta peas kajavad. Šaik oskas neid ette kujutada.

Last wahida, ma ei ole ükski. *Tdhakkar annak bamut*. Ära unusta, et sa sured. Ja teised hüüdlauseid, teised mõnitused.

Mees vahtis teda ainitiselt, hirmust tardununa, aga ping-salt uudishimulikuna teada saama, mida too teeb. Tal peavad olema juhised ta kaaslastelt. Mida ta selle vormiriietuse all peidab? Naine ei teinud ikka veel midagi. Milles ta roll seisneb?

Pika piinava hetke jooksul ei teinud neist kumbki midagi.

Siis lõi naine silmad korraga laiemalt lahti, tõmbas õhku kopsudesse ja nagu šeiki igaveseks sellest maailmast välja heites pöördus järsult ja lahkus kiiresti ruumist.

Kui šaik kabinetist tagasi tuli, otsekohe tüdruku järel, ei märganud rektor tema ärritust kohe. Ta tõstis särades klaasi amon-tilladoga. „Parem hilja kui mitte kunagi,” ütles ta. „Terviseks.” „Kes see tüdruk on?” nõudis šaik.

Rektor vaatas teda üllatunult. „Köögist? Ta on kolledžis uus. Usun, et ta nimi on Aneesha. Või ehk Anika.”

Šaik lõi käsi kokku ja ihukaitsja tõttas üle toa.

Miks ta selle tüdruku vastu huvi tunneb? mõtles rektor šerrit limpsides ja vaadates, kuidas šaik ihukaitsjaga vestleb. Al-Medina

unine olek oli järsku kadunud, ta rääkis nüüd järskude araabia keele valangutega, nagu oleks mingi erutus ta vullanud. Rektor ei teadnud al-Medina eraelust midagi, aga lubas endale kujutlust, et šeigil on palju naisi. Üks nilbevõitu diplomaat oli talle kunagi rääkinud intiimseid detaile araabia ülikute seksuaalse käitumise kohta ja ta ei olnud püüdnud jutustajat tagasi hoida.

Al-Medina lõpetas oma jutuvalingu käskivas toonis lausega ja ihukaitsja jooksis toast välja ja kiiresti trepist alla.

Rektor oli hämmingus. „Ta on põgenik,” riskis ta öelda, „Süüriast. Meil on abiprogramm, see läks just käima. Ta alustas meie juures alles nullnädalal,” lisas ta. „Mulle tundub, et tal on siin raske.”

Šeik ei vastanud.

„Nullnädal,” selgitas rektor abivalmilt, „on nädal vahetult enne semestri algust. Pean silmas sügissemestrit,” jätkas ta mõne hetke pärast, „see algab alati pühapäeval pärast mihklipäeva.”

See selgitus ei avaldanud mingit mõju. Ta kortsutas kulmu. Võib-olla lähtub probleem mingi nurga alt al-Medina võõramaisusest. Ta püüdis meenutada hämarat erinevust šii ja sunni muslimite vahel, see jäi talle väga ähmaseks.

Šeik pöördus ja jäi teda põrnitsema. „Kuidas ta siia sattus?”

Šeigi tooni raevukus ehmatas rektorit. Ta vastas: „Ma ei mäleta täpselt. Kahtlemata oli ta teekond väga vaearikas.”

„Kes ta kaaslased on?”

Mida ta nii pöörase küsimuse peale vastata sai? „Usun, et see, mida ta on pidanud läbi elama, muutis sõprade leidmise tema jaoks raskeks,” vastas ta.

Ta kippus heituma. Ta märkas, kui kahvatu oli al-Medina, kui pingne ta hoiak. Nüüd sõnastas šeik küsimuse uuesti: „Kas siin on teisi temasuguseid?”

Rektor mõistis hilinemisega. Mees kartis seda tüdrukut, ta arvas, et tüdruk sepitseb tema vastu mingit vandenõu. Uskumatu paranoia! Ta lausus väarikalt: „Tema tausta on loomulikult kontrollitud. Põhjalikult.”

Aga šaik ei teinud kuulmagi. Ta küsis vaikselt toonil: „Kellele te mu visiidist rääkisite? Kellele?”

Tundes nüüd, et teda alusetult süüdistatakse, vastas rektor: „Mitte kellelegi. Ainult neile, kes pidid teadma,” lisas ta.

Šeigi ainsaks vastuseks oli rektorit pikemalt jõllitada. Iiveldusele sarnaneva hirmutundega taipas rektor, et šaik võib iga hetk minema kõndida, üle kolmekümne viie miljoni naela suurust rahastust kaasa võttes. Tõepoolest, kui rektor seal lihtsalt abitult seisis, tegi al-Medina kannatamatu žesti, et aitab nüüd küll – aga sel hetkel jõudsid rektori suureks kergenduseks teised õhtusöögile kutsutud trepist üles, rektori naine kõige ees, ja ta hakkas otsemaid kõiki kiirkõnes tutvustama. Ta naine, kellel oli kolme aasta eest olnud insult, liipas lähemale, näol vaevatud ilme, tervitas šeiki naeratusega, mille pingutatuse ta abikaasa läbi nägi, ja tõmbas šeigi rõõmsameelselt vestlusse. Külalistele järgnes ettekandja kahe pudeli Mummiga ja väikese hõbedase suupistekandikuga. Barnabase kell lõi pool üheksa ja võõrustajad piirasid al-Medina ümber, hoides niimoodi ära ta lahkumise.

Õues nägi Ameena Najib, kuidas ihukaitsja välja ilmus, pea kaela otsas keerlemas, ja kõndis kiiresti kõögi suunas. Killustikuribal, mis tegi kaare ümber Great Halli, surus ta ennast kühmu tõmbudes vastu seina, kui mees talle lähemale jõudis, aeglustas käiku, pingutas pimedusse vaadata. Ta jõudis lähemale ja veel lähemale ja peatus. Mees vaatas Ameenale otsa, nende pilkudes oli napp äratundmisvälgatus ja siis pöördus

ihukaitsja ja kõndis kiirel sammul edasi. Ameena tõstis näo pehme märja taeva poole, tundis, kuidas ta väriseb. Ta oli testi ära teinud, oli hakkama saanud. Ülesande esimene osa oli täidetud. Ta võttis telefoni välja ja kirjutas kiirustades tekstisõnumi.

Hadha huwa. See on tema. *Ihna jahizeen.* Me oleme valmis.

Aga enne, kui ta selle ära saata jõudis, kuulis ta lähedusest hüütavat oma nime: „Ameena! Mida sa seal teed?“, ja pööras ärevalt ümber, tabatud telefoni käes hoidmas, sõnum veel saatmata.

Burtoni sviidis valati šampanja välja. Lisaks rektorile ja tema naisele oli šeigi meelt lahutama kutsutud veel neli külalist. Surmlikult tõsine doktor Goodman, hädavajalik arabist. Kolledži dekaan, kelle hõbehall sile välimus oli tuttav tänu tema paljude ülesastumistele televisioonis. Arabella Parkeri nimeline zooloog, seljas eredavärviline voogav tuunika. Barnabases külas olev nooremteadur Ühendriikidest, nimeks Kent Dodge, kunstiajaloolane Harvardist, kes oli kunagi ühe semestri viibinud Abu Dhabi ülikoolis ja kes oli samal päeval varem toimunud kolledži kollektsooniga tutvumise ajal juba kasulikuks osutunud. Nad kõik märkasid, kui rahutu oli šeik, aga ükski neist ei suutnud teda ta endassesulgumisest välja meelitada, see püsis õhtusöögile eelnevate jookide ajal visalt. Osavõtmatult keeldus ta kõigi oma elavate, intelligentsete võõrustajate vestlustemadega kaasa minemast: Lähis-Ida puudutavad küsimused, teravmeelne loba orientalismitee- madel ja globalismi häirivad küljed. Kui ta ihukaitsja naasis, alustas ta kõiki teisi eirates tollega pikka erutunud vestlust. Kergendust pakkus, kui hakati toitu serveerima ja nad said sisse võtta kohad laua ümber.

Rektor tõusis nüüd uut võimalust lootes püsti, roosataval näol rahutu naeratus, et öelda toost Barnabase ja al-Medina koja ühishuvide ja nende ühiste maailma kõigis nurkades rahu edendamisele suunatud jõupingutuste terviseks. Aga ta kolleegide viisakas takkakiit ja nende hõre aplaus ei suutnud juhtida tähelepanu kõrvale šeiigi endassesulgunud olekult, too jäi apaatseks ja liikumatuks ning rektori hääles võbeles paanikanoot, kui ta hakkas istet võttes otsemaid kõigile külastele kordama seda, mida oli teada saanud kolledži kogu Pärsia albumis leiduva seljatoele naalduva tüdruku kohta.

Varjust välja astudes jäi Ameena seisma kolledži majahoidja Jason Birchi ette, mees noogutas talle. Jason oli priske noor mees, tal olid suured käed, punakas habemetüügas ja näol alaline klaasistunult sõbralik ilme. Teda huvitasid võõramaised neiud ja Ameena oli talle silma jäänud. Naine muutis ta närviliseks, aga ta lootis ikka. Ta ei olnud osanud oodata, et Ameena võib nii hilja veel tööl olla.

„Selles peiduurkas ei ole mingit levi,” ütles ta laialt naeratades. Ta aktsent oli kohalike maakate oma, hulk venitatud vokaale ja ebaselgeid konsonante.

Ameena ei vastanud.

„Lihtsalt juhtusin sind nägema,” ütles Jason kohmetult. „Muud midagi. Saan ehk kuidagi aidata?”

Ameena raputas pead. „Ma pean minema.”

„On sul kõik korras? Sa paistad olevat pisut ... mis sõna ma otsingi?”

„Ma eksisin ära.”

Jason ei lasknud ennast ta järsust toonist häirida. „See on niisuguses paigas kerge juhtuma. Kuhu sa minna tahtsid?”

„Burtoni saali.”

„Ai. Vean kihla, et sattusid põhjatiiba. Kabeli juurde. Kõik need lõpmata väiksed vanad koridorid.”

„Ei,” kähvas Ameena kannatamatult. „Konverentsihoonesse.”

„Siis veel hullem. Kõik need lõpmata väiksed uued koridorid. Kindel, et sul on kõik korras? Inimesed kohtlevad sind kenasti?”

Ta sai aru, et naine ei tahtnud seda vestlust arendada, aga uskus enda heasoovlikku võlusse, ja tegelikult sai ta tasutud, sest nagu soovides korruga kuhjunud tundeid väljendada, hakkas Ameena kiiresti rääkima: „Ei,” ütles ta. „Inimesed ei kohtle mind.” Žestikuleerides rääkis ta mehele rektorist, viisist, kuidas too temaga rääkis, viisist, kuidas too teda *vaatas*.

Jason, usaldusaluseks saamisega ülimalt rahul, manas näole ülepingutatult pahakspanevaid ilmeid. „See muidugi ei üllata. Tal on selline kuulsus. Kipub käsi külge ajama.”

Ja ruumis, kus hoitakse kunstiaardeid, oli mees, kes hirmutas teda ainuüksi oma naeratusega. Ameena viitas käeliigutusega prillidele.

„Kollektsioonide ruumis? See oli Goodman, kindla peale. Ta on veidik. Kui aus olla, siis neid on siin jalaga segada. Nüüd kui sa siin oled, siis pead hoolega ette vaatama.”

Tema üllatuseks täitusid Ameena silmad pisaratega ja ta astus naisele kaitsva sammukese lähemale. „Mis lahti on?”

Naine jätkas, hää l tunnete tõttu murdumas. „Burtoni saalis ...”

Ülimalt põnevil Jasonil vajus ettepoole kummardudes suu pisut lahti. „Mis seal Burtoni saalis oli?”

„Šeik,” sosistas Ameena. „*Rüvetaja*.”

Raev või hirm, Jason polnud kindel kumb, muutis Ameena näost valgeks. Sõna „rüvetaja” tekitas Jasonil ootamatult tunde, et asi käib tal üle pea.

„See mees,” pomises Ameena, mõtiskledes oma nina alla, „millest ta telefonis rääkis? Mida ta *tegi*?” Häält tõstes jätkas ta valjult: „Ta on pühakirja rüvetaja.” Ta jäi Jasonile üksisilmi otsa vaatama.

„Oh, nojah,” ütles too mõne hetke möödudes. Ta piidles Ameenat närviliselt. „Tema pärast ei ole vaja muretseda,” ütles ta viimaks. „Ta on lihtsalt mees nagu kõik teised. Vahet pole, kui palju naisi tal on,” lisas ta tahtmatult. Ta tõi kuuldavale kaastundliku kloksuva heli ja puhus põsed punni, ise meeletult mõeldes, mida veel lisada. „Aga tead, mis ma sulle ütlen,” lausus ta viimaks. „Ma olen selle üle mõelnud. Siinsed turvasüsteemid on täiesti katastroofilised. Igaüks, kes tahab, võib vabalt sisse jalutada. Mis siis, kui midagi juhtub? Tead küll, vana hea emiiriga.”

Ameena mõõtis teda terava pilguga. „Miks sa seda ütlesid?”

„Niisama. Lihtsalt, et ma ...”

„Mul pole aega sinuga lobiseda,” ütles Ameena. „Mida sa siit otsid?”

„Mitte midagi. Ma lihtsalt ...”

„Mul on tegemist. Sinu pärast jään hiljaks.”

Jason vaatas talle kurvalt järele, kui ta üle New Courti ruttas, pöördus siis ja teises suunas läks. Jason ei näinud, kuidas Ameena võlvkaare alt Fellows' Gardenisse suundus, ega seda, kuidas ta raamatukogu varjus peatus ja hoolega ümbrust uuris, et oma sõnum lõpuks ära saata.

Tehtud, ohkas ta kergendunult. Aed tema ees oli mattunud pimedusse, sellest läbi viiv teerada paistis uduses lambivalguses hämaralt, aga viivuks uskus ta, et nägi kedagi köögi vormiriietes selle kaugemas otsas rektori majakese poole kadumas. Ta kortsutas kulmu. Ainus köögimeeskonna liige, kes praegu ametis oli, kui mitte arvestada kokka, oli Ashley

Turner ja temal on Burtoni saalis käed-jalad tööd täis. See muutis ta uudishimulikuks. Süda pekslemas, sättis ta sammud samas suunas.

Samal ajal oli õhtusöök Burtoni saalis täielik õudus. Rektori püüded meelitada šeiki meelelahutuslikku, Pärsiast pärineva nõjatava tüdruku maali teemalisse vestlusse, lõppesid talle isikliku alandusega, kui ta naine täpsustas joviaalselt ta väiteid ühes silmanähtavas pisiašjas, mille üle ta naisega vaidlema hakata ei söandanud. Vestlus kaotas hoo, vaibus täielikult ja asendus söögiriistade kraapimise heliga peenel portselanil. *Foie gras* toodi lauda ja kadus, siis raviolid homaariga, aga enne kui jõuti serveerida *navarin* Herdwicki talleliha ja juurviljadega, andis šeik järsku teada otsusest lahkuda.

Kell oli alles kolmveerand kümme. Piinlikkustunne valutas ruumi.

Ihukaitsja aitas ta jalule, ta tõusis raskelt, aga endiselt puutumatult, ja vaatles viivu erapooletult teisi kutsutuid, kes kõik olid vait jäänud. Ta kallutas pead, tõstis korraks käsi ja soovis inglise keeles kena õhtut.

Rektori naine ütles üle laua: „Kas te peate minema? Kui kahju.” Tema osaline halvatus muutis ta näoilme hapuks, aga ta hääletoon oli siiras ja julgustav.

Šeik ei teinud temast välja. Ta pidas ihukaitsjaga nõu. Tema lahkumine oli plaanitust varasem, kokkulepped tuli ettepoole tõsta.

Ihukaitsja läks rektori juurde. Emiiri auto jõuab kahekümne minutiga. Kui lähedal kolledži sissepääsule saab see peatuda? Merton Street oli teetööde tõttu suletud.

Rektor ei olnud abivalmis meeleolus. Ta tajus, et kolm aastat, mis ta oli šeigilt raha välja rääkimiseks kulutanud, olid

läinud raisku. Ta suutis ennast vaevu niipalju kokku võtta, et mehele otsa vaadata.

„Laske oma juhil peatuda High Streetil. Te saate mööda Logic Lane'i sinna kõndida.”

Ihukaitsja uuris, kas tee on korralikult valgustatud.

„Mitte eriti.”

Ihukaitsja nõudis paremat lahendust.

Rektor surus meeleheite vaevaga maha. „Minge siis väravast, mis on teisel pool Fellows' Gardenit. Seal saate sisuliselt High Streetile. Ma annan teile värava koodi. Värav logiseb pisut, aga te peate lihtsalt kõvemini tõukama. Sellega saate te küllap hakkama.”

Ihukaitsja pidas al-Medinaga nõu ja too leppis tõrksalt selle uue asjakorraldusega. Aga ta mõjus endiselt rahutuna. Rektorst välja tegemata, kätega ebamääraselt žestikuleerides, taandus ta koos ihukaitsjaga eesruumi auto saabumist ootama.

Päriselt teadmata, mida teha, istusid ülejäänud edasi ja rääkisid vaikselt toonil, rektor seisis teistest pisut eemal ja mõtiskles vaikides oma lootuste purunemise üle.

Hetke pärast läks ta abikaasa juurde.

„Ma ei kannata seda välja,” ütles ta naisele vaikselt. „Lähem korraks välja.” Enne kui naine jõudis vastu vaidlema hakata, lahkus ta ruumist ja laskus trepist alla.

Teda valdas tuttavlik pakiline tung.

Väljas oli kõvemini sadama hakanud. Ta ruttas läbi ühtlase ladistamise piki põhjatiiva külge edasi ja pugus Benet's Yardi võlvkaare alla. Siin, kõrvalhoone müüri ääres, Butter Passage'i kõrval, oli pimedusse mattunud peidukoht. Ta seisis seal varjus ja süütas sõrmede värisedes Parliament Lighti, mida ta hullupööra vajas, minnes vastuollu kolledži eeskirjade ranguse, ja veel hullem, oma naise tungiva keeluga.

Old Courti vastasküljes, teises varjulises kohas, oli Ameena Najib kogu selle aja niiskes jaheduses oodanud. Ta värises lakkamatult, ehkki pigem ägedate tunnete kui niiskuse pärast. Ta ei suutnud rahuneda. Viimaks nägi ta kaugema trepi alumise otsa juures, teisel pool ovaalset muruplatsi liikumist ja saatis vähima kõhkluseta teise, viimase sõnumi.

Han al-waqt. On aeg.

See oli tehtud. Tema roll oli viimaks täidetud. Öhtu oli olnud tunduvalt raskem, kui ta oli oodanud, aga ta oli hakkama saanud.

Suure tahtepingutusega juhtis ta oma mõtted eemale isiklikelt kannatustelt ja keskendus tähtsatele asjadele: surm ja kohtumõistmine, taevas ja põrgu. Ta oli jumalalt õigusemõistmist palunud ja jumal ei vea teda alt. Ta võib nüüd minna. Manades näole rahuliku ilme, silmi igaks juhuks hoollega lahti hoides, lahkus ta viimaks peidukohast.

Rektor tõmbas niiskes alkoovis suitsu sügavale kopsu ja hoidis seda seal, kuni ammuigatsetud vaikusehetk ta endasse mähkis. Siis veel kord. Ja siis veel kord.

Viimaks hakkas ta rahunema.

Möödus mitu minutit. Ta seisis seal märjana, vahtis tühja pilguga enda ees avanevat pimedat hoovi, laskis mõtted uitama. Talle meenusid hetked sellest pikast raskest päevast, šeiigi ärritavad žestid, tema põlglik ilme, kui rektor oli püüdnud arendada temaga vestlust Pärsia kogust pärineva pildi üle. Ennekõike meenus talle lõputu näägutamine kolledži väidetavalt viletsate turvameetmete pärast.

Vaikselt suitsetades laskis rektor pähe ilmuda kujutluspildi Pärsia maalil kujutatud tüdrukust. See trööstis teda nagu alati.

Ta oli pilgu oma laua taga töötades tihti sellele libistanud, imetlenud naise muretut ilu. Kullakarva ristküliku nurgelises raamistuses lamas ta poolunes, puusi katmas sinine, kuldsete partidega kaunistatud kangas, valged rinnad esil, üks kõrv paistmas paksude mustade juuste kaskaadist. See oli erootiline kujutluspilt, millele ta meelsasti erinevate nooremteadurite nägusid sobitas. Ta ohkas nina kaudu ja põrnitses hajevil pilgul Butter Passage'i vihmamärga pimedusse, kuhu halvasti istuva sepistatud värava poolt ilmus vaikselt neli mustade sukk- või suusamaskiga kogu, kes sörkisid temast teda märkamata mööda ja kadusid hanereas võlvkaare alt läbi, Old Courti poole.

Kulus päris mitu sekundit, mil klaasistunud pilguga rektor ei mõistnud, mida ta just näinud oli, ja suitsetas uneledes edasi. Siis sülitas ta ootamatult rõhatades sigareti suust. Neli maskiga meest, suunaga Burtoni poole!

Äkilise hirmuluksatusega tardus ta jäigalt seisma, mõtles abitult šeigi järeleandmatutele küsimustele turvalisuse kohta. Siis lidus võpatusega orvast välja, pöördus kohmakalt märjal killustikul ja hakkas meestele järele jooksuma.

Samal ajal jätkus jutuajamine Burtoni söögitoas nii nagu ennegi – äärmiselt kohmetult. Rektori abikaasa oli Kent Dodge'iga vesteldes hakanud kasutama kohatut tõgavat tooni, noormeest oli kerge panna piinlikkust tundma. Ta ei osanud naisele kuidagi otsa vaadata: kas suunata pilk ta silmadesse, mille kuju oli ebaloomulikult fikseeritud, või vildakale suule. Dekaan ja zooloog vaidlesid vaikselt elegantsetel pominal lähitulevikus aset leidva vanematekogu valimise teemal. Doktor Goodman istus endassetõmbununa kibestunud vaikuses, tema ametiaeg kolledžis oli lõppemas

ja rektor oli talle selgeks teinud, et temast ei hakata puudust tundma. Ta jälgis teisi.

Trepist kiirustades üles ruttavad sammud üllatasid neid kõiki. Tundus, et mitu inimest tõttavad sinna mingi tungiva kavatsusega. Kent Dodge tõmbus instinktiivselt tagasi ja rektori naine tõusis ärevusse sattunult püsti, kui ta mees uksele ilmus, pisut koperdades ja näost lilla, vaadates ruumis metsiku pilguga ringi, tuues kuuldavale artikuleerimata häälightsusi.

„Mida paganat?” küsis naine.

Vihaselt kätega vehkides, et naine vaikiks, osutas rektor eesruumi poole. Ta tõi õhku ahmides kuuldavale pika seotetu häälightsuse, mida teised kohalolijad lõpuks tõlgendasid küsimusena „Kas temaga on kõik korras?”

Naine kortsutas kulmu. „Emiiriga? Ta lahkus paari minuti eest.”

„Aga ...”

„Ta auto jõudis varem. Ma andsin neile värava koodi. Ma arvasin, et nii on õige. Mu ainus mure oli see, et nad võivad Fellows' Gardeni pimeduses eksida. Aga ehk satub neile keegi vastu, kes oskab neid juhatada.”

Sekundiks jäi rektor naisele lihtsalt otsa vahtima. Siis, uue valukarjatusega kooldu tõmbudes, koperdas ta teisi endale hämmastunult järele vaatama jättes uuesti trepist alla.

Fellows' Garden jääb New Courtist kirdesse. Selle üht külge piirab kabel, teist raamatukogu tagasein, kolmandat kõrge, näoga High Streeti poole jääv munitsipaalhoone. Neljandat külge piiritleb madal kivimüür, mis jookseb piki Logic Lane'i kuni lossi värava ja rektori uusklassitsistliku majani. Läbi aia viib sennapoole killustikuga kaetud teerada.